

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljike in dneve po prazničnih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom sa celo leto 18 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 20 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za delake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznailo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se vsoje frankirati. — Rokopisi se ne vrăajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 "gledališka stolba".
Opravnosti, na katero naj se blagovoljno podiliati naročnine, reklamacije, oznania, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Kolmanovej hiši.

Telegrami.

Dunaj 5. marca. „Wiener Zeitung“ naznanja, da je dvorni svetovalec pri graškem namestništvu, Kallina, imenovan za vladnega deželnega načelnika v Ljubljani.

Carigrad 4. marca. Organizator Bolgarije, ruski knez Čerkaski, je v San Štefano umrl, zadet od mrtuda.

Peterburg 4. marca. „Agence Russse“ pravi: Mirovni uveti bodo popolnem ovrgli pretiranja, ki so se raznesla.

London 4. marca. V zgorenjej zbornici je Derby povedal, da mirovna pogodba nema v sebi odstopa flote, vojno odškodovanje je od 40 na 12 milijonov funтов šterlingov znižano. Egiptski dohodki ostanejo nedotakneni. Kakor brž bodo vsi mirovni uveti znani, hoče jih on naznaniti.

London 4. marca. „Times“ poročajo iz San Štefana 2. marca. Mirovni uveti ruski ne terjajo turške flote; turškega tributa in hipoteciranih državnih dohodkov se Rusija ne dotika; glede vojnega odškodovanja se nij nič trdnega sklenilo; poravnalo se bode največ z azijškim zemljiščem, Erzerum izvzemši. Uvete glede Črnogore, Srbije in Rumunije je Turčija sprejela. Nova Bolgarija ne obseza Adrijanopolja niti Soluna.

Cetinje 4. marca. Grom kanonov naznanja, da je mir sklenen, kar poča uradni telegram kneza Nikolaja iz San Štefana. Navdušenje je nepopisljivo.

Listek.

Lov in spomlad.

(Spisal . . .)

Lov in spomlad! Gotovo sta si protislovna predmeta. Jesen, mrzel piš, to obudi lovca! Navadne slike, koledarji, še praktika na to kažejo, in zakaj? Zato, ker lovca si mislimo krutega človeka, kateremu je želja le do poboja. In vendar nij tako. Lovec je človek, ki ljubi prostost in naravo črez vse, človek, ki ima zdravo izbijeno fantazijo, kateremu so hrib in dolina, drevo in cvetlica ravno tako priljubljeni, kateremu je le tod zdravje in pravo življenje. Kdor teh občutkov nema, bode skoraj puško za peč postavil, ali pa hodil na lov za včasih kakor strelec na streljšče. Mej prostim ljudstvom je malo kje toliko poezije, kakor pri ljudeh tega stanu, ki se z lovom pečajo. Človeku, kateremu bi le suho misel zaupal, moraš se čuditi, ako se z njim pomenkovaš o gozdu, pri brlečem ognji ali pa v hladnej senci.

Rim 4. marca. Ker so nekateri cerkveno misleči razsvetili ob priliki papeževega kronanja, zbral se je sinoči okolo sto osob pred palačo Teodoli in kamenje metalo s krik: „Proč z razsvetljavo!“ Javna oblast je demonstrante razgnala.

(Najnovejše telegrame glej na 3. strani.)

Zasedenje Bosne.

Jedna največjih, najtežjih in najimenitejših vojsk je končana predvčeranjem z mitem carigradskim. Turka nij več v njegovej silnej oblasti, Slovan na lastne noge stopa v rodovitnem orientu, nasledki tega svetovno zgodovinskega čina se bodo videli prav črez dobo jedne generacije, a sluti jih lehko vsak uže zdaj. O večej in lepšej bodočnosti Slovanstva zdaj nij dvombe več. Od zdaj je bode celo premagani Turek, koncentriravši se le bolj v Aziji, dober zaveznik proti nekaterim še ostalim sovražnikom. Kako pa drugi?

Najprej Avstrija! Dve leti se je naša „diplomacija“ branila Bosne, katero so Rusi ponujali in drugi vzeti svetovali. Magjarski in nemški časniki so od jeze iz kože skakali, kadar jim je kdo le s to mislijo prišel. Grof Andrássy je v delegaciji 24. maja l. 1876 celo imenoval to okupacijo „nesmisel“ (unsinn). Kaj nam treba še več Slovanov, saj jih imamo uže zdaj črez glavo preveč, tako so rekli magjarski in nemški listi vse iz jedne sape. A kljubu vsemu temu smo mi dve leti zaporedom trdili, da na zadnje mora tako priti, da bode Avstrija vzela slovansko Bosno, ali rada ali nerada, z okoliščinami prisiljena, — in tako pomnožila slovansko prebivalstvo,

lepih dreves. Pravil ti bode, da, kadar mu je najhuje bilo, jezen je bil na ves svet, v prepiru bil z družino, pa je šel v samotni kraj loga in brega, tam pa mu je kar nenadoma boljša misel srce ohladila in vrnil se je proti domu upokojen in umirjen.

Pravi lovec je vsak tudi poet. Prost pregovor se glasi: „Kdor ne zna lagati, nij pravi lovec“. In v resnici, kdor nema vzbujene fantazije, bode vedel malo povedati, in kaj so pesni druzega, kakor pripovedke lepih domišljij.

Kdor to preudarja in verjame, temu se bodeti brez sile tudi besedi: lov in spomlad kakor dobri sosedji dozdevali in verjel bode, da lovecu spomladi, ko se vse oživila, in narava najlepša postaje, tudi tako čudno okolo srca godi, da bi šel in bi kar zmirom bil v šumi in na hribu in zrl v prelepi svet, a se ne menil za to, da pes in puška doma počivata.

Vem, da, kdor je sam lovec in bode te vrstice čital, bode uže v prvih nekoliko ugi-

— in tako naredila tudi prestop k nam Slovanom prijaznejšej notranjej politiki.

Vsi listi, ki so nam denes v roko prišli, govoré o tem predmetu, nobeden ne dvomi, da pojdemo v Bosno.

„Kasno pride pa vendar pride“, lehko bi se s Šilerjem reklo. Da, koliko krvoprolitja bi se bilo prihranilo, koliko pustošenj bi ne bilo zgodilo se, ko bi bila Avstrija v zvezi in sporazumljenji z Rusijo to uže prej storila, na pr. lani osovre! Pa, mi prihajamo radi nekliko bolj — kasno. Pa Slovanje v Avstriji, z malim zadovoljnim, veseli smo, da prihaja sploh vsaj tako.

Če nemški vladni listi zdaj tako pišejo, kakor da bode Avstrija zasedla Bosno iz previdnosti pred Rusijo, torej nekako proti Rusiji, nij vse to govorjenje nič drugačega nego da se nemškutarskemu filistru, ki je bil do zdaj vajen le slišati kako škodljiva bi bila vsaka aneksija Bosne, in ki je bil le podučevan o sovraženja vrednosti ruske politike, — da se temu filistru malo medu ust na maže. Naj tedaj gredo naši s kakoršnim kolizgovorom v Bosno, da le gredo, stvarno je to vse jedno, ker teg a ne moremo verjeti, da bi še zdaj z Rusijo vojsko začeti hoteli, ko je ona s Turčijo uže mir naredila in z veliko popustljivostjo celo Anglež pomirila, kakor denašnji telegrami kažejo.

Slovano-sovražnost nemških katolikov.

Kako smo mi v tem prav imeli, ko smo pred kacimi petimi leti zaporedom in dosledno proti temu pisali, da bi naša stranka nehalo biti in zvati se narodna ter da naj bi se

bal in uganil, „kam pes tace moli“ in rekel: E bratec! pasteričica je prišla, kos uže žvižga črešnja razcveta, ti pa pojdeš nad divjega petelina. — I dakako brate, ako Bog da in sreča junaška ne bom ga zamudil. Od fantovskih let, od kar me je stari Janez prvikrat na veliki Bukovec soboj vzel in do zdaj, ako je bilo na svetu mogoče, šel sem ga vsako leto zaslišavat, zalezovat in marsikateri je ravno pred menoj zadnjikrat zapel. Koliko bi vedel povedati od takrat pa do zdaj! Kako smo hodili, kako ležali, kako kuhalili, kako pekli, vse pod milim nebom, na visočinah v zelenem gozdu. Kako sem jaz mlad nevednež namesto petelina kokoš ubil, z veseljem jo k ognji prinesel in pokazal, a stari Janez mi jo je pa iz roke potegnil in za klapo zagnal rekoč: „Jejzaaz! če gospod grof zvedo to, bomo vsi zaprti!“

Pa naj povem, kako se mi je predlansko leto godilo.

Šel sem proti koncu aprila meseca neko soboto popoludne z logarjem na veliki Sko-

dr. Stanko Dolenc

zila in stopila z nemško pravno stranko, to kažejo „konservativni“ časniki in možje zdaj, ko se je začelo slovansko vprašanje reševati in je upati, da se tudi v našej notranjej politiki reči na bolje obrnejo. Uže onidan, govorč o Bismarkovem govoru, smo naveli, kako Slovanom sovražno in germanistično šovinistično je govoril proti Rusom Windhorst, vodja pruskih katolikov.

Denes pa imamo tak avstrijsk glas pred sobo. Sicer ne govorí v celiem tako cinično, vendar jedro je isto, kar pravi dunajski „Vaterland“ v svojem članku od 2. marca, kakov je Windhorst dejal, zagovarja in zamejneva je naš avstrijski z nemškim interesom. Ta, v nečih naših, sicer poštene narodnih krogih toliko spoštovan in podpirani „Vaterland“, ravno tako psuje in neumno kvazi o slovanskej Rusiji na prvem mestu svojega lista in ima z debelimi črkami natisneno, kakor kateri judovski list. Ko namreč vpraša, zakaj so uže jedno celo stoletje vsi večji državniki imeli orientalno vprašanje za najvažnejše, odgovarja „Vaterland“ tudi banalno nemško, kakor bi „N. fr. Pr.“ odgovorila: „Deshalb, weil es von ihrer Entscheidung abhängt, ob die Zukunft Europa's der abendländischen Bildung oder der russischen Barbarei angehören wird. Diese Worte des Abgeordneten Windhorst sind nach unserer Ansicht die einzige staatsmännische Bemerkung, welche in der Debatte vom 19. Februar im Kreise der deutschen „Intelligenz“ sich vernebmen liess.“

Našim bralcem bode gotovo še v spominu ostalo, daje „der einzige staatsmännische“ Windhorst govoril o panskavizmu in take bedarije.

Zapomnijo naj si njegovo hvalo v tem avstrijskem konservativnem listu, ki še nijso do izpoznaula prišli, da se imamo Slovanje glede svoje bodočnosti le na svojo moč in svojo vzajemnost zanesti, zato le obe ti krepimo.

Tudi avstrijski konservativni Nemci so v duši taki kot severo-nemški, kar se tiče slovanskega vprašanja. Tudi oni ne poznajo našega slovanskega stališča pravičnosti vsem narodom, temuč prijazni so nam kadar nas potrebujejo. Bodimo taki tudi mi Slovani letačas, kadar jih potrebujemo, ali nič več jim ne zaupajmo.

Vhod Rusov v Ruščuk.

Angleški list „Times“ ima v dopisu iz Ruščuka od 20. februar ruski vhod v to tvrd-

dovnik. Srečen sem bil in ponedeljek zjutraj sem dva lepa petelina domov prinesel. Se ve, da znanci in prijatelji, lovci, so bili še tisti dan okolo mene. Dva petelina, to je lepa reč. Gospodje uradniki tukajšnje graščine so se popraskavali, da ravno letos morajo peteline za goste hrani, katere je knez povabil, jaz pa sem prijatelju pristavu reklo: „Pusti peteline v Dedine gori, ti so domači, midva sva dečka pa greva prav za Snežnik, kjer jih nij še nobeden lovec streljal.“ Dobro! Še dva graščinska uradnika sta se nama pridružila, in brzo je bilo skleneno, da namesto v Postojno gremo za binkoštne praznike na Klansko polico nad peteline.

Binkoštno soboto ob enej uri po poludne odrinili smo od grada. Konj tovorash pa gonjač pred nami. Sej veš, prijatelj, kako je človeku pri srcu, kadar si more reči: Za tri dni si odložil vsakdanje skrbi in težave, zdaj si gospodar dneva in noči. Jasno nebo nad nami, okolo nas slast ravno razsutega zelenja.

njavo blizu takole popisan: „Denes popoludne vršilo se je veliko vmarširanje Rusov pod vodstvom generala Totlebna ter sè štabom 200 oficirjev. Ruski vojaški oddelek je bil sestavljen od brigade pešev z artilerijo in treh sotnj kozakov. Zunaj kamenitih vrat je bilo razpostavljenih za častno stražo ob cesti mnogo kompanij turških pešev. Tudi bolgarska deputacija, katerej na čelu so bili najvišji duhovni dostojenstveniki, je prišla Rusom nasproti in izročila svojo adreso. General Totleben je potem raz konja govoril nekoliko besedij Bolgarom, ki so razoglavlji v dežji stali okolo njega ter bili videti prav potrti in žalostni. On jim je reklo, da je zbog njih bilo prav mnogo ruske krvi prelite in da je sedaj prišla vrsta na nje, da se pokažejo vredne toliko veličih žrtev. Nadalje jim je naznalil, da bodo zmagovalci poštovali privatne pravice ter da bode vsakemu dovoljeno, v miru živeti in se v svojej družini veseliti. Salem-paša je izpremljan od jedinega konjika prijahal iz mesta in pozdravil generala, in potem sta jo oba krenila proti mestnemu ozidju. Za njima so marširale ruske čete sè svojimi godbami. Turška straža je prezentirala puško in general Totleben je odposlal pobočnika, ki je zaukazal vsej dolgej vrsti ruskih vojakov odvrniti pozdrav. Turško prebivalstvo je temnih pogledov motrilo ruski vhod po umazanih, ozkih ulicah z zapuščenimi hišami, a tu pa tam je bilo videti v stranskih ulicah dokaj radovednih turških žensk z zakritimi obrazmi. Včasi je zaklicala kaka množica ob cesti svoj pozdrav Rusom, a sicer je vladala največja tišina. Pri bolgarskej cerkvi se je ustavil ruski načelnik sè svojo vojsko in vprito mnozega ljudstva so zmagovalcem prinesli duhovniki soli in kruha. Potem so Ruse odveli v nova stanovališča v mestu.“

Mrtvaški list Turčije.

O Turčiji prinaša „Nat. Ztg.“ na prvem mestu članek, kateri pové, da je otomanska vlast na balkanskem poluotoku mej evropskimi vlastmi umrla ter pravi: „Carigradski mir, ako ga sklenejo, pomenja za nas in za mir vse Evrope isto toliko, kakor da ga ne sklenejo. Kdar stvari gleda s črnim okom — in malo je tacih, ki bi se jim najbližja bodočnost videla posebno lepa — mora mu ta pričakovani mir biti javno potrdilo za mnoge še hujše dogodljaje. Samosvoje Turčije nij-

čut se je tajal, malo je manjkal, pa bi bili poskakovali kakor izpušteni šolarčki.“

Vsakemu človeku hrani spomin ure vzvise občutenih trenutkov; pred manoj zablisko najlepše slike, kadar zagledam in stopim mej prvo bukovo zelenje. Rojstvena vasica, okolo tebe razsuto bukovo zelenje, kar vidva hranita in vesta, to je bilo in bode za-majlepše!

Ginila je pot, in nijsmo vedeli, kedaj smo bili uže v tihem debelem gozdu pod Belim vrhom. Od tod naprej proti Klanskoj polici pelje pot zmirom v reber po meji mej gozdoma Šneperške in Čubranske graščine, in človek se ga naveliča, posebno ako more deloma po snegu gaziti. Volivši bližnjico, smo nekoliko tudi pot zgrešili in tavali celo do pod Jarmovca. Tukaj ti je pravo središče lepega debelega gozda. Kamor se ozreš samo gozd. Proti Hrvatskej mogočni Jarmovec, dolgorobat z vedno višjimi vrhovi, proti Kranjskej silno lepo obraščeni Beli vrh in ostri Vav-

več, a o nje dedščini grozi poroditi se razpor. Angleška in Avstrija še vedno ne morete z mislio sprizniti se, da je Turčija kot evropska velevlast umrla. Ako se te dve državi nehčete z vspehi vojske rusko-turške zadovoljiti, potem imamo se ve da zopet vojsko. Samo z orložjem v roci mogó prijatelji Turčije odpreti zopet nje grob, vzeti jo iz njega in mrtveca v Carigradu posaditi v novič na prestol. Ako poskusijo to, potem morajo očito izreči svojo politično namero, da hte namreč mrtvo Turčijo z dratem oviti in jo kretati, kakor bi se jim ljubilo. Takovo vladarstvo bi se pokoravati imelo londonskemu in dunajskemu kabinetu. — kakor bi sicer gospodarila ondi Rusija. V tacem slučaju, ki ga imamo najbrže najgotovješe pričakovati, bode vlast turška samo še nekova púnica iz cunji, katera se bode na videz gibala ob Bosporu, a se bodo ž njo mogle druge velevlasti grati. Toda baš takova igra je najnevarnejša, kajti iz igranja pride na posled do vojevanja.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. marca.
Kedaj se snidejo delegacie, niti še za gotovo znano. To pa je gotovo, da bode Andrássy terjal 60 milijonov kredita. Najbrž bode večino dobil za sebe.

Cesarjevič Rudolf je 3. t. m. v Berlin prišel in tam od cesarske rodovine sijajno sprejet bil.

V ogerskem državnem zboru se je Simeony pritožil, da se v zadnjem časi pre-malo ozira na splošni red v zbornici ter je navel slučaj, kjer je več od dvajset poslancev pismeno prosilo za preloženje glasovanja — a kadar so jih potem brali, jih je mnogo manjkal. Kdar nij navzočen, ne more ničesa zahtevati (klici: oni so bili navzočni!) Nadalje je protestiral, da predsedništvo postopa na isti način, kakor je navadno pri kazenskih sodiščih, (protivni klici iz centra) ter prosi zbornico, da ukrene potrebno za ohranitev pravega reda. Na to odvrne predsednik: Gospod poslanec bi imel prav, ako bi bila stvar v resnici taka, kakor nam jo je poročal, — a temu nij tako. Dogoditi se more, da, kadar jaz predložim spis, nij več kacega onih gospodov v zbornici, kateri so bili zahtevali in prosili preloženja stvari. A red zbornice razlikuje mej slučajem, kadar se imajo glasovi šteti ali kadar se ima glasovanje na drug dan preložiti. V tem zadnjem slučaju nij

kovec, proti jugu in zapadu zapirajo pogled vrhovi, ki v Snežnik silijo. S poto je težko mogoče, velikanske klade nekdanjih mogočnjakov tu nasprotávajo, kakor bi hotele še stoeče potomce človeku in sekiri braniti. V tej, od vseh strani zaprtej, pa vendar prostornej dolini se malokedaj sapa čuti, od roba do roba se razlega najmanji glas. Bistri studenec, ki nikdar ne usahne, skoraj jedini v celiem krogu snežniških gozdov, privabluje mnogo živalij v ta kraj in malokedaj bodes prešel dolino, da ne bi medveda in volka sledil. Ker smo hoteli pred nočjo na Polico doiditi, nijsmo šli do Jarmove vode, ampak počivali smo še le, dospevši do Paraviče mize. To mesto je navadni počivalnik za ljudi, ki črez gozd in Klansko polico na Primorsko zahajajo, in dobilo je svoje ime po pokojnem, po vsem Kranjskem slovečem posestniku Čabranske graščine, originalnem Paraviču, ki je tukaj na popotovanji črez gozd svojim sprem-ljevalcem na razkritem stolu postregel z jedmi,

treba, da bi bili podpisanci navzočni. Ko še minister Péchy o tem svoje mnenje pové in mu vši pritrdijo, je bila nesporazumka izravna in okončana.

Vražnje države.

Srboka „Zastava“ ima iz Belgrada dopis, ki vse dementira, kar se je nemško pisalo o protivnosti Srbov do Rusije. Srbski narod je hvaležen carju osvoboditelju in se bode na njegovo željo postavil proti komur hoče, nikoli pa ne na stran sovražnikov Rusije. — Torej „Pol. Corr.“ je lagala, ko je pripovedovala, da je Ristič uže začel misliti, kako bi se od Rusov odtrgal.

Iz Španije se poroča, da so vstaši na otoku Kubi orožje položili, po dolgoletnem uporu premagani.

Iz Rima se poroča, da je bil kardinal Simeoni uže namenjen imenovan biti za papecvega generalnega tajnika; ali vsled ugovorov katoliških vlad je papež izbral Franchija za ta posel.

Kadar se zbornica italijanska zopet snide, posvetovala se bode o volilnej reformi in zmanjšanji davka na mline in sol.

V Indijej Angleži na svojih zdanjih ekspedicijah proti plemenu Džovakijev nemajo srečnega vspeha. Indijski angleški časniki se uže boje Rusov, češ, zdaj so razbili Turčijo, kmalu bodo še angleško Indijo.

Dopisi.

Sé posavskega polja na pustni vtorok. [Izv. dop.] Tam začetkom predpustom enkrat se je videlo v „Slovenskem Narodu“ napisano: „ministerstvo Auerspergovo †.“ Da bi te hembraj, sem si mislil, pa se vsaj nij ministerstvo preselilo na drugi svet. Bog mu daj dobro, če se je res. Marsikaj smo se mu imeli zahvaliti in se mu še imamo. Spomnilo se je včasih tudi nas Slovencev. Kako je bilo delavno, kako je skrbelo za nas! Če smo bili v nadlogah, nas je to lažilo s presrčnimi besedami: bode uže bolje. Na, sedaj pride pa kar naenkrat novica, da se je podalo k svojim tolikim in tolikim prednikom.

Vidite, g. urednik, take in enake misli so me takra tobhajale, ko sem prečital partelist, katerega ste mu spisali. Gotovo pa ne veste, kako sem bil radoveden, slišati kaj o njegovem pogrebu. Vsak dan sem komaj pričakoval, kako bo ta ali oni časnik popisoval ginaljive prizore pri tej svečanosti in instalacijo naslednika. Ali zastonj, zopet je oživel. Kmalu sem se potolažil. Prišlo mi je na misel, kar je pravil ranjki Jesiharjev Tone, da

ki v gozdu niso navadne. Na starej hoji se še vidijo znamenja zaraščenih številk in črk, ki so leto in dan zabilježevale.

Vem, da večina bralcev je vsaj slišala o pokojnem Paraviču, ako nij poznala visočega, lepega moža, ki se je tudi po našej beli Ljubljani s širimi konji prepeljaval, originalen zmešnjavec bil ves svoj živ dan in se 70 let star še le sè 16 let staro devojko poročil. Vsa notranjska Kranjska in sosednji deli Hrvatske in Primorja so polni pripovedek o tem v resnici čudnem možu. Imel sem do sti prilike se o Paraviču razgovarjati, posebno ko sem lovil po Čabranskih šumah, kajti vsak logar in lovec tega kraja počne in neha le s Paravičem. Ta čudni mož je imel posebno veselje s prostim ljudstvom baviti se. Cele tedne je bil sè svojimi logarji in znanci v gozdi. Po dnevi so lovili, na večer in tudi cele noči pa živeli kakor Bog zapoveda. Nij bilo razlike mej graščakom in logarjem, ni znancem seljakom. Največji šaljivec najboljši

tisti še dolgo živi, komur prerano zvoni. Težko, če ne bo res tak. Če je bil listi križec, koga sta vi naredili, mrtvaški, potem zna ministerstvo Auerspergovo, če prav pod drugim imenom, živeti še veliko let. Vidite li, kakšno uslugo ste vi skazali ministerstvu.

Presneto ne bodi, kaj pa, ko bi tisti križec tu toliko menil, kakor drugod lastnoročni podpis. A pa kaj tacega vendar ne more biti, da bi ne znali ministri pisati svojih imen, ali pa, da bi bili tako „komod“, da bi se jim ne ljubilo. Vidite, kam sem zabredel v svoji domišljiji in zakaj? . . .

Na svetu je vse mogoče. Če sem jaz lehko tako daleč zabredel, zakaj bi tudi v dejansi ne moglo tako biti, in to tem bolj, ker ste vi dejali, da je ministerstvo zato izdihnilo, ker mu je šlo pri računu za kavo in smrdljivo petrolejsko olje nekaj navskriž. Tam pri nas prodaje nekdo olje. Povedal bi vam tudi njeovo ime, pa vsaj vem, da ga ne poznate, torej je pač vse jedno, če ga zamolčim. Rekel sem da olje prodaje in mu vendar ne pride nič navskriž, akopram ne zna druga pisati nego križe na vrata. Pa saj križec tudi dosti velja, zatorej bi res ne bilo čisto nemogoče, da se ministerstvo ne podpisuje ampak le podkrižuje.

Letos v januarji so se nosili po Kranjskem neki popirji okoli zaradi zmanjšanja patentov. Kako je bil tega vesel tudi naš poprej omenjeni oljni trgovec! Ko mu prinese birič tako polo, se kar hlastoma — podkriža. In tudi birič je bil tega vesel, in sicer veliko bolj vesel nego vseh drugih podpisov.

Da, križec, to je res precej. Spominjam se še dobro iz otročje dobe, kako je moj oče vsakokrat resno za pero poprijel, ko se je imel podkrižati. Resen je bil tačas, ali, da naravnost povem, bil je tudi nekako nevoljen. Zdela se mu je, da bi se še vse drugače lehko postavil, ko bi znal tudi zapisati svoje ime.

„Ti, Janez“ — mi reče ob nekej priliki oče, ko sem za pečjo sedel in kito za slamnike pletel, — „ti pojdeš v šolo, da se boš znal potem vsaj podpisati in kakšno „šrift“ prebrati.“

„Ovbe, le daj ga je,“ — pravi sošed, kateri je uže davnaj vojake odslužil in tam več poskusil, nego vsi generali — „ti ne veš kako pri vojcih prav pride, če človek le številke pozna. Ko smo mi kam prišli, so nam dali samo listke, na katerih so bile napisane hišne

prijatelj, dokler nij moža nenadoma nesrečna navada obšla — ljudi pretepavati.

Vsaka reč je bila dobra, ki je bila priroki, pa hajd po tem ali onem, ki je najmanj vedel zakaj? Treba je bilo hitro pobegniti, črez malo trenotkov je bil Paravič pomirjen, in vselej se je kesal, da ga je bil jad zapestjal; dobrikal se je nesrečnežu, tepenemu logarju navadno s tolarji odškodnine. Popokali bi bili včasih od smeha, ko mi je stari Turk o majerjih pripovedoval, kako je bilo navadno društvo okolo ognja ali stola vselej na preži pred Paravičem, kedaj bo treba poskoti. Poznalo se je možu na obrazu, da ga jeza popada, le vedelo se dostikrat nij, komu velja, in torej je bil vsak pripravljen na beg.

Kaj več o tem možu, ki je bil pošten narodnjak, pri drugej priliki, nekoliko sem omenil, ker je uže navada, da pri Paravičevej mizi je o njem razgovor.

(Dalje prih.)

številke. Lahko si misliš, kako teško je dobil stanovanje tisti, ki številke nij poznal.“

To je bilo gotovo praktično modrovanje. Ali moj oče me nij dal zategadelj v šolo, da bi se bil samo številke navadil. Jemnasta, to bi bile drage številke. Moj oče se jih je naučil zastonj, ker on nij nič v šolo hodil in jih vendar poznal, in ne samo arabskih do tisoč, ampak i nekaj rimskih. To mi je pokazal uže tačas, ko sva se v Ljubljano v šolo peljala. Ker sva imela nekaj moke in nekaj jabolk sobo, je bilo treba dati na „šrang“ 7 soldov iblajtarjem (tačas nijso bili še posjudeni) v zameno za listek, na katerem je bila tiskana kljuka zraven dveh črt, kar je pa vedel oče precej prav raztolmačiti.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Peterburg 5. marca. Oficijalno. Sultan turški je čestital ruskemu carju na dan praznovanja carjevega nastopanja na vlado (2. marca). Car se je zahvalil sultanu in je reklo, da on vidi v podpisani miru dobro znamenje stalnega in trajnega dobrega priateljstva med Rusijo in Turčijo.

Carigrad 4. marca. Okupacija Bolgarije po Rusih je baje samo na šest mescev znižana. Mir se bode ratificiral v 14 dneh v Peterburgu.

London 5. marca. V dolenjje zbornici je vojni minister Hardy reklo, da angleški vojni proračun je le budget za mirni čas. Če je budget večji, ne pomenja to, da bi se vojaki pomnožili, temuč le stroški za vojni materijal so večji. (Torej Angleška uže sabljo popolnem v nožnico vika. Ur.)

Domače stvari.

— (Kranjski deželni načelnik.) „Slovenski Narod“ je uže včeraj od dunajskega dopisnika vedel poročati, da je g. Kaltenegger imenovan za c. kr. kranjskega načelnika. Denes to vest tudi uradna „Wiener Zeitung“ potrjuje, kakor kaže dunajski telegram.

— (G. d. r. Kaltenegger), deželni glavar kranjski je bil te dni na Dunaj poklican.

— (Mlad samomorec.) Sin zagrebškega lesnega trgovca Gašparija, učenec sedme realke se je na potu v Ljubljano na Zidanem mestu ustrelil in teško ranil.

— (Deželna vladna) naznanja, da je šarlahova in kózna epidemija v nečih občinah postojnskega okraja, kjer je bila od novembra 1877, zdaj ugasnila popolnem.

— (Vojaško novačenje na Kranjskem) bode letos trpelo od 8. aprila do 28. maja. Za letos ste v ta namen sestavljeni bili dve komisiji, katerih prva bode imela opraviti na Gorenjskem in Notranjskem, a druga na Dolenjskem. Prva bode nabirala novice vojaške: v Ljubljani od 8.—13. apr., v Radovljici od 15.—17. aprila, v Kranji od 23.—29. apr., v Vipavi od 13.—14. maja, v Postojni od 16.—18. maja, v Ilirskej Bistrici od 20.—21. maja in v Logatci od 23.—28. maja. — Druga komisija bode novačila: v Ljubljani od 8.—9. aprila, v Kamniku od 11.—17. aprila, v Litiji od 23.—27. aprila, v Krškem od 29. aprila do 4. maja, v Rudolfovem od 6.—11. maja, v Črnomlji od 13.—16. maja, v Kočevji od 18.—24. maja. — Prva se vrne v Ljubljano dne 28. maja, a druga dne 25. maja.

— (Duhovenske premembe) v ljubljanski škofiji: g. Alojzij Pibernik, fajmošter v Loškem potoku, gre v pokoj. Razpisane stari: Loški potok 15. in Šmarije 18. t. m.

— (Huda krojačica.) Prvega marca je bila pred tržaškim deželnim sodiščem iz Planine na Notranjskem rojena 25 letna neomožena krojačica, Neža Roh, obtožena zločina javnega nasilstva in prestopka razjaljenja. Obtoženka je namreč dne 7. februarja zaradi slabega ponašanja prijet v via Torrente v Trstu nekov policaj, a ona ga je obrala, mu vrgla na glavo kositrovo posodo za mleko ter ga naposled celo klofutala — kar je bilo zares preamaonsko. Ob tej priliki je krojačica Roh tudi mnogo zabavljic in nepristojnih besedij izrekla. Sodišče jo je ob sodilo na štiri mesece težke, vsak mesec z jednim postom poostrene uječe.

Narodno-gospodarske stvari.

Iz Rihenberka. — (Gotov priporoček zoper golazni.) Premnogi naši kmetovalci imajo preveč zanemarjene hleva — čiščenje ali zračenje jim je deveta briga — tudi malo jim je mar, če je živila v takem hlevu, kamor dohaja vsaka zunanja spremembra. V tacih prostorih je uže naravno, da je živila podvržena raznoterim boleznim. Moj namen je danes, razpravljati o umetnih hlevih in tudi o umni živinoreji ne, ampak naj mi bude dovoljeno nавesti lep izgled, kateri se je vrnil na bližnjem Krasu, in ki more služiti marsikemu kmetovalcu v poduk.

Imel je kmetič v svojem hlevu potprežljivo živinče, koje, Bog si vedi od kedaj, nosi na svojih plečih črn križ — ubogo paro napadejo brezrčne golazni, katere se v kratkem tako pomnožijo, da je bila njih vsota enaka dlakam. Še le zdaj misli gospodar, kako bi sivca rešil iz silnih muk, — se ve da, smilil se mu je revež, ker vedel je, da revna žival si nij tega zasluzila. Po premnogem tuhanju ali po nasvetu kacega mazača odloči se, kurirati bolnika z univerzalnim zdravilom — s „petroljumom“. Tekoj zaukaže revež gnati na prostor, kjer se ima pričeti mazanje. Pri težavnem delu ozebe mazač, — ta si pa zna kmalu pomagati, — zakuri si v bližini ogenj, ter od časa do časa ogreva otrple ude. Po zimi ima še navadno živila dolgo diako — radi tega nij moglo zdravilo hitro hasniti. Da bi prišel hitreje temu v okom, — razčese sivca (gotovo prvič v svojem življenju) pri tem si pa tudi od časa do časa ogreva svoje prste. Tekoj gre delo nekaj časa naprej, „šta“ zavpije zdravnik, ali uboga para ne shsi opominjanja — le vedno nemirneja postaja, kmalu pa zapazi mazač, da živinče trpi silnih muk, ker bilo je vse v plamenu. Slednjič posreči se sivcu uiti, ter gorečemu divjati po vasi. Zadnje zdravilo je bilo gotovo najboljše, in to je — puška, katera je vrgla na gorečo žival smrtno kroglo.

Dragi bralec, skrbi in rabi petrolej previdno — ker zna se ti enaka prigoditi. Naj še opomniti, da ljudstvo se premašo poslužuje zdravniških lekov — ampak poslužuje se raje nasvetov neskušenih ljudi.

Poslano.

Prečestiti gospod urednik!

Ker ste sprejeli v svoj cenjeni list dne 28. februarja, poslano iz Medvod, menim, da je opravičena moja prošnja, da blagovolite v jednej prihodnjih številki priobčiti to-le:

„Naj bi res bilo, kar gosp. Nikolaj Jammik v Slovenskem Narodu“ dne 28. februarja o mojem vplivu v Medvodskoj srenji piše; res bi si smel v odlično čast steti, da so si tri fare, t. j. Sora, Preska in sv. Katarina, potem pa tudi deloma Smelednik in Rečeče leta 1876 po mojej trmi in volji izvoleli novo občinsko predstojništvo v Medvodah, sestavljeni iz 30 odbornikov in 16 namestnikov; — in le to je milovati, da so nekdanjega, predobrega, povrh še brezplačnega župana g. Janeza Jamnika, njegovega sina g. Nikolaja Jamnika in vso njegovo svojat tako nevhaležno popolnem prezrli.

V kakoj doslednosti nekdanji „brezplačni“ župan g. Tostnik od sedanjega predstojništva Medvodskoga plača terja za svoje delovanje, in je li voljan povrniti jej 994 gld., ali pa kdo javni mir in pokoj v srenji kali, mi je pa čisto neznano; kajti odpovedal sem se bil uže v odborovoj seji dne 16. avgusta 1876 za vselej časti in opravilom srenjskega odbornika, sklicavši se na dobroto §. 20. srenjske postave, dane dne 17. februarja 1866, in moj postavno voljeni namestnik, po domače gosp. Mihelač, je zasedel istega dne moj sedež.

Na Sori, 4. marca 1878.

Z odličnim spoštovanjem

Venceslav Peharec,
farman na Sori.“

Zahvala.

Za 100 goldinarjev, ki jih je slavna ljubljanska hranilnica darovala društvu „Narodna šola“ v podporo ljudskim šolam in ubogej šolskej mladini, izreka najtoplejšo zahvalo v imenu odbora „Narodne šole“

načelnik:
Fr. Stegnar.

V Ljubljani dne 1. marca 1878.

Listnica opravnosti: Gosp. Iv. K. v K. Poslana naročnina je za mesec svečan — ne za susčet — Gosp. D. Z. v C. Od meseca vinotoka do sedaj prejeli za „Narod“ 5 gld. — Gosp. M. R. pri sv. M. Za 8 gld., drugače ne. — Gosp. J. K. v H. Plačano imate sedaj do konca svečana. —

Stev. 2628.

(71—1)

Razglas.

Mestni magistrat ljubljanski naznanja, da dogotovljen menik voličev I. skupine glavnega odbora za obdelovanje močvirja, katera skupina posestnike močvirja in katastralnih občin Trnovo, karlovsko predmestje in Gradisce v Ljubljani, dalje Štepanjo vas, v okolici ljubljanske, obsega, od 2. do 30. marca 1878 v magistratnem ekspeditu leži, kjer ga v navadnih uradnih urah slehrni lehkog pregleda in kjer se tudi od 22. do 30. marca t. l. pismene ali ustne pritožbe zoper njegovo istinitost sprejemajo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

26. februarja 1878.

Razglas.

Sè sodniškim dovoljenjem se bode zapuščina dne 16. februarja 1878 v Šmariji umrlega dekana gospoda Matije Broliha, katera obstoji iz: razne živine, osobito krav za pleme, najboljše vrste, volov, teličev, konj, žrebci, potem kočji, vozov, zalog sena in slame, pristavskega orodja, pohištva, dragotin, oblike, perila, mnogo medu in drugih stvari v ponedeljek dne II. marca t. l. in sledenih dneh od 9. do 12. ure dopoludne ter od 3. do 6. ure popoludne v farovžu v Šmariji na prostovoljnjej javnej dražbi za gotov denar prodajala onemu, ki bode največ obljubili.

V Ljubljani, dne 1. marca 1878.

C. kr. notar za sodniškega komisarja:
(70—2) Dr. Jarnej Suppanz.

zem boinim moc in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesciere du Barry

v Ljubljani.

30 let moje je mli bolezn, ki bi je ne bila oskrbljena prijetja zdravilna hrana, pri odraslehom in otročem brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v zeločdu, na živilih, dalje prse, i na jetrah; zlezni naduho, bolečine v ledvicah, jetko, kašelj, neprejavljenje, zaprtje, prehlajanje, nespanje, slabosti, zlatec, vodenico, mrzlico, vitorglavje, silenje krv v glavo, sumenje v usnosih, slabosta in blevanje pri nosedilih, atožnost, diabet, urganje, shujšanje, bledicitico in prehlajanje; posebno se priporoča za dejence in je bojevog dojnicino mleko. — izkar iz mej 80.000 spric za zdravilnih, brez vseake medicine, mej njimi spricava protosorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Benaka, prvega profesorja medicino na vseuniverziteti v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbelia, prof. Dr. Döde, Dr. Uré, grofinje Castie-

stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpoložjava na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki iskus iz 80.000 spric.

Na Dunaju, 13. aprila 1872.

Prešlo je že sedem mesecov, odsar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih in čutnich bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čui sem od Vaše čudapolne Revalesciere pričel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutimo po mesečem užitku Vaše tečne in okusne Revalesciere poponem zdrav, tako, da brez najmanjega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenò in okusno hrano, kot najboljši priporoček, ter ostanem Vaš udan.

Gabriel Teschner,

služitelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapelj, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin »sake vrste sedemlet sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresa se so se vse čutnice na celom životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno razdraženji čutnic, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotki na miru pestilo, in pri tem bila sem melahnoljena najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine slajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalesciere in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalesciere zasluži največje zahvalo, pridobil mi je zopet zdravje i me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovljenja moje prisrečne hvaležnosti in popomega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gospodčini do Montlouis na neprejavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.877. Flor. Kollerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučem kašlj in bolehanju dušnika, omotici in tiščanji v prsih.

Revalesciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslehom in otročih prihrani 50krat več načema, ko pri zdravilih.

V plehstih puščah 90 pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtor 10 gold. 12 funtor 20 gold. 24 funtor 36 gold. — Revalesciere-Biscuiten v puščah in Revalesciere-Chocolaté v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu na 120 tas 10 gld. Prodaje: Du Barry & Comp. na Eustachi, Wallischkogasse n. 8, kakor v vse mestih pri dobrih lekarjih in apotekarjih trgovcih; tudi razpoložljiva načema in na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetkih. V Ljubljani Ed. Mahr, J. Sloboda, lekar pri zlatem orlu, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnacheru, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeriju P. Rocca, i. J. Hirsch, v Zadru pri Androvicu. (172)

Najfinješje olje iz sala pomuheljivih (dorševih) jeter

izvrstno zdravi kašlj, sušico, rakitis, bramorje ter najboljše čisti kri.

Vsako steklenico z návodom po 60 kr. prodaje

Gabriel Piccoli,

lekarničar, na dunajskej cesti v Ljubljani.

Vnanje naročbe izvršjuje se takoj s poštnim povzetjem. (72—1)

Adolf Eberl

na Marijnjem trgu poleg frančiškanskega mosta v Ljubljani, prodaje najboljše in najcenejše

oljnate barve in firneže

svoje fabrikacije.

Naročbe na vše se izvršjuje s povzetjem. (67—3)

V „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, poslovenil dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Potem

Trije javni govorji.

Govorili prof. Fr. Šuklje, Iv. Tavčar in prof. Fr. Wiesenthaler v Ljubljanski čitalnici.

8° 9 pol. Cena 30 kr.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.